

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Інститут післядипломної освіти та доувзівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІДЕРСТВО У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ»

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022-2023 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	4
4. Теми практичних занять	7
5. Самостійна робота	7
6. Індивідуальне завдання	8
7. Методи навчання	8
8. Система оцінювання дисципліни	9
9. Ресурсне забезпечення	12
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів	13
11. Контактна інформація	15
12. Політика навчальної дисципліни	16

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ЛІДЕРСТВО У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітній рівень	бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс / семестр	3/5	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 4 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета дисципліни: формування у студентів компетенцій лідерства та уміння управління конфліктами в професійних комунікаціях, здатності постійного розвитку та розкриття лідерського потенціалу для досягнення цілей інституції в публічній сфері.</p> <p>Предмет дисципліни: феномен лідерства в сучасному світі; теоретико-методологічні особливості лідерства в публічному управлінні; особистісно-інституціональне лідерство в публічному управлінні (зарубіжний досвід); особливості лідерства в публічному управлінні України; розвиток лідерства у публічній сфері; емоційний інтелект як стратегічний важіль лідерства; лідерство та управління конфліктами в професійних комунікаціях.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Лідерство у публічній сфері» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з основами лідерства в публічному управлінні; - формування навичок компетенцій лідерства на основі цінностей; - формування емоційного інтелекту як стратегічного важеля лідерства; - формування навичок управління конфліктами в професійних комунікаціях; - формування усвідомлення особистісно-інституційного виміру лідерства в публічному управлінні; - на основі лідерства: <ul style="list-style-type: none"> формування здатності розв'язувати реальні проблеми в публічній сфері; формування здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства; формування бачення (візії) демократичного розвитку публічної сфери; набуття навичок реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ЗК 14. Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень.

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК.6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК.8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.

ФК.12. Здатність ефективно приймати управлінські рішення у різних сферах публічного та місцевого управління

ФК.13. Здатність управляти проектами та людськими ресурсами у процесі їх реалізації.

Програмні результати навчання

ПР2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПР7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПР14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов та ефективно приймати рішення у процесі управлінської діяльності.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Феномен лідерства в сучасному світі	Ознайомити з типами лідерства, соціальною природою авторитету. Знати про особливості лідерства, влада і впливу. Ознайомити з класифікацією лідерства; підставами; формами впливу; характером впливу; масштабом лідерства; відношення до існуючої системи; особливостями психіки і типами влади. Розрізняти авторитарних та демократичних лідерів; формальних і неформальних лідерів. Усвідомлювати ціннісний феномен лідерства.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи.
2.	Тема 2. Теоретико-методологічні особливості лідерства в публічному управлінні	Ознайомити з основними теоріями лідерства: генеза та сучасна інтерпретація. Окреслити методологічні особливості дослідження лідерства у публічній сфері. Розрізняти: керівництво і лідерство; менеджмент і лідерство. Знати основні компетентності лідерства в публічному управлінні.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи.
3.	Тема 3. Особистісно-інституціональне лідерство в публічному управлінні (зарубіжний досвід)	Сформувати бачення сучасного лідерства. Окреслити особливості лідерства еліти в публічному управлінні. Усвідомлювати сутнісні моменти сучасного лідерства в публічному управлінні (лідерство особистості, лідерство інституції, лідерство як вищий рівень управління). Сформувати знання щодо особистісно-інституційного виміру лідерства в публічному управлінні. Ознайомити з базовими положеннями моделі оцінки менеджменту в організаціях, що фінансуються з державного або муніципального бюджету (Common	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи.

		Assesment Framework - CAF).	
4.	Тема 4. Особливості лідерства в публічному управлінні України	Ознайомити з особливостями та застосуванням альтиметричного, аксіологічного, мерітократичного, моністичного підходів. Розрізняти та знати особливості політичного, парламентського, партійного політичного лідерства. Розуміти особливості лідерства в системі державної служби. Розуміти особливості лідерства в місцевому самоврядуванні.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи.
5.	Тема 5. Розвиток лідерства у публічній сфері	Сформувати навички індивідуального розвитку. Сформувати навички щодо преференцій у навчанні. Ознайомити з особливостями металних моделей. Сформувати вміння використання «сходів умовиводів». Сформувати вміння щодо управління «полярностями» та управління в умовах невизначеності. Сформувати навички творчого мислення. Сформувати уявлення про важливість особистого прикладу лідера та його ролі в інноваційному процесі в публічній сфері.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Емоційний інтелект – стратегічний важіль лідерства	Ознайомити із сутністю поняття «інтелект». Розкрити сутність IQ/ EQ. Сформувати уявлення про значення EQ для успішності лідера. Розкрити складові EQ. Сформувати вміння щодо «емоційних» установок колективу. Розкрити зв'язок емоцій та конфліктів.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Лідерство та управління конфліктами в професійних комунікаціях	Розкрити сутність та характерні риси конфлікту. Ознайомити з видами конфліктів; умовами виникнення конфліктів. Вміти розрізняти міжособистісні та ділові конфлікти. Вміти характеризувати конфліктну ситуацію та виявляти суб'єктів конфліктної ситуації. Ознайомити з етапами розвитку конфлікту; прогнозуванням конфлікту. Сформувати навички	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

		профілактики, запобігання, діагностики і регулювання конфлікту. Ознайомити із стратегією врегулювання конфліктів.	
--	--	---	--

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Феномен лідерства в сучасному світі	2
2.	Тема 2. Теоретико-методологічні особливості лідерства в публічному управлінні	2
3.	Тема 3. Особистісно-інституціональне лідерство в публічному управлінні (зарубіжний досвід)	2
4.	Тема 4. Особливості лідерства в публічному управлінні України	2
5.	Тема 5. Розвиток лідерства у публічній сфері	2
6.	Тема 6. Емоційний інтелект – стратегічний важіль лідерства	2
7.	Тема 7. Лідерство та управління конфліктами в професійних комунікаціях	2
	Разом	14

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Лідерство у публічній сфері» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Феномен лідерства в сучасному світі	8
2.	Тема 2. Теоретико-методологічні особливості лідерства в публічному управлінні	8
3.	Тема 3. Особистісно-інституціональне лідерство в публічному управлінні (зарубіжний досвід)	10
4.	Тема 4. Особливості лідерства в публічному управлінні України	10
5.	Тема 5. Розвиток лідерства у публічній сфері	8
6.	Тема 6. Емоційний інтелект – стратегічний важіль лідерства	8
7.	Тема 7. Лідерство та управління конфліктами в професійних комунікаціях	8
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Лідерство у публічній сфері» не передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Лідерство у публічній сфері» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Методами контролю з дисципліни «Лідерство у публічній сфері» є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- усні опитування на практичних заняттях;
- письмові контрольні роботи (на лекційних та практичних заняттях);
- тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на освітньому рівні бакалавра. Підсумковий контроль з дисципліни «Лідерство у публічній сфері» включає семестровий контроль у формі заліку.

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Шкала оцінювання для заліку

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані джерела:

Основні

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Адізес І. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. К.: Наш формат, 2019. 304 с.
3. Крейг Н. Лідерство починається з призначення. К.: Фабула, 2019. 240 с.
4. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf
5. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія / авт. кол.: Т. Е. Василевська, І. Г. Сурай, О. І. Васильєва та ін.; за заг. ред. Т. Е. Василевської. Київ : НАДУ, 2018. 256 с.
6. Підготовка керівних кадрів у сфері охорони здоров'я України в умовах системних змін: монографія / за заг. ред. М. М. Білинської, Н. О. Васюк, І. Г. Сурай. Київ: ФОП Лопатіна О. О., 2021. 220 с.
7. Сурай І. Г. Компетентність “лідерство” у сфері державної служби: діяльнісний підхід / І. Г. Сурай, І. М. Новогребельська / Актуальні питання підготовки фахівців у сфері публічного управління та адміністрування : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Київ, 1-2 листопада 2018 р. : у 2 т. / ред. колегія : В. С. Куйбіда, А. П. Савков. І. О. Дегтярьова та ін. – Київ : НАДУ, 2018. Т. 1. С. 384–387.
8. Сурай І. Г. Особливості функціонально-компетентнісної характеристики керівника Центру надання адміністративних послуг в Україні // Публічне адміністрування та національна безпека. 2020. №7(15). С. 14–20. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-7-6234>
9. Сурай І. Г. Особливості дослідження феномену лідерства в публічному управлінні (методологічний аспект). Науковий вісник: державне управління. 2020. № 3(5). С. 216–227. [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3\(5\)-216-227](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3(5)-216-227)
<https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/108/101>
10. Білинська М. М., Сурай І. Г., Васюк Н. О., Савіна Т. В. Визначення потреб у навчанні керівників сфери охорони здоров'я України / Білинська М. М., Сурай І. Г., Васюк Н. О., Савіна Т. В. // Медичні перспективи (WEB OF SCIENCE). – 2020. – Т. 25 (№3). – С.192–197. <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2020.3.214872>
<http://journals.uran.ua/index.php/2307-0404/article/view/214872/215044>
11. Сурай І. Г. Еволюційність парадигмальних змін у публічному управлінні – публічній службі – управлінні персоналом / Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві : матеріали

міжнар. наук.-практ. конф., м. Переяслав, 30 жовтня 2020 р. / за ред. О.І. Пархоменко-Куцевіл. Переяслав, 2020. С. 178–185.

12. Suray I. et al. Public Administration and Innovation Policy in a Networked Society / Inna Suray, Svetlana Suprunenko, Olga Kartashova, Oleksandr Bondar, Vadym Gerashchenko, Roman Karpenko // International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE). – ISSN: 2277-3878. Volume-8. Issue-4. November 2019. pp. 3604–3609. DOI:10.35940/ijrte.D7831.118419

https://www.ijrte.org/wp-content/uploads/Suvinier_IJRTE_Volume-8%20Issue-4_November_2019.pdf

13. Savkov A., Suray I. et al. STEM education as the Latest Philosophy of Lifelong Learning to Develop Key Competencies of a Civil Servant / Anatolii Savkov, Inna Suray, Liudmyla Kotliar, Liudmyla Polishchuk, Iryna Bushman, Nataliia Vasiuk // International Journal of Management (IJM) – ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510. – Volume11. – Issue 2. – February 2020. – pp. 163–169. (SCOPUS) DOI 10.34218/IJM.11.2.2020.017

14. Diachenko, V., Diachenko, N., Suray, I., Novachenko, T., & Vasiurenko, O. (2022). Modern trends of innovative activity ensuring growth and sustainable development of the economy of Ukraine. Scientific Horizons, 25(7), 31-42. (SCOPUS) DOI: 10.48077/scihor.25(7).2022.31-42 <https://sciencehorizon.com.ua/uk/journals/tom-25-7-2022>

Додаткові:

15. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства : монографія. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 380 с.

16. Бізо Л., Ібрагімова І., Кікоть О., Барань Є., Федорів Т. Розвиток лідерства. за заг. ред. І. Ібрагімової. К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с.

17. Кеннеді Г. Домовлятися завжди. Як досягати максимуму в будь-яких переговорах/ Гевін Кеннеді; пер. з англ. Тетяни Микитюк. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. 336 с.

18. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ: НАДУ, 2011

19. Політичне лідерство : навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Гошовської, Л. А. Пашко. К. : НАДУ, 2013. 300 с. (співавтор – Сурай І.Г.) http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/a925f1b5-6ad3-4c5c-8199-13dd1aa7ce14.pdf

20. Сурай І. Г. Формування та розвиток еліти в державному управлінні: історія, методологія, практика : монографія. К. : ЦП “КОМПРИНТ”, 2012. 332 с.

21. Прийняття управлінських рішень: організаційно-психологічний аспект : навч. посіб. / Ю. В. Ковбасюк, М. М. Білинська, І. Г. Сурай, В. А. Малюська. – К. : НАДУ, 2011. 144 с.

22. Сурай І. Г. Демократичне врядування: цінності та компетентності. Вісн. НАДУ. 2015. № 2. С. 71–76. <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2015/06/11.pdf>

23. Suray I. Leadership and management of the State Secretary of the Ministry in Ukraine. International Journal of Legal Studies (IJOLS). 2017. № 2 (2). 017. P. 295–304. (Warszawa) https://instytutinnowacji.edu.pl/wp-content/uploads/2017/03/IJOLS-%E2%84%96-2_2017-.pdf

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>

2. Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Президент України. Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/>

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Сурай Інна Геннадіївна	<p>1. <i>тренер</i> з теми „Управління людськими ресурсами”, <i>координатор програм і тренер для тренерів</i> з теми „Управління людськими ресурсами публічної служби України” (ЕНА, Франція), Атестат від 26 вересня 2011р.;</p> <p>2. <i>тренер</i> з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини і розвитку громадянських компетентностей (Цюріхський педагогічний університет, НАДУ при Президентові України, Свідоцтво №18032016-16 від 18 березня 2016 р.)</p> <p>3. International Mind Education Institute (<i>Korea</i>), Mind Training (навчання) у Києві протягом 15-17 березня та 25-27 квітня 2016 р., сертифікат: Mind Education Specialist Training hosted by International Mind Education Institute, April 27, 2016, President of IMEI (сертифікат із Кореї);</p> <p>4. International Institute of Innovations «Science – Education – Development» (Warsaw, Poland), Training course «Economics and Public Administration»: The Titles of the Work are: «Public Management and Administration in the Countries of European Union». The total training period is six months: from 1st of June 2016 to 30th of November 2016. Total – 150 hours. Certificate of training № 77, 30 November 2016 (Warsaw, Poland).</p> <p>5. German-Ukrainian School of Governance e.V. (GUSG) Berlin, Germany. Seminar Business Game and Project Management to develop a Bachelor programmer in Public Management and Administration, Certificate, 12-16 February 2017, Berlin, German</p> <p>6. EU' Project Association 4U (<i>Kyiv, Ukraine</i>): 4-6 sept. 2017 p., three-days training aimed at enhancing competences of participants in Evidence Based Public Policy-Making; 31 Oct. – 3 Nov. 2017 p. four-days (32 hours) training aimed at enhancing competences of participants in Evidence Based Public Policy-Making, <i>Certificate of Trainer</i> (evidence-based public policy making: policy, design, planning, implementation and monitoring).</p> <p>7. НАДУ при Президентові України, Науково-методологічний семінар «Прийняття управлінських рішень в індетермінованих умовах: проблеми, сучасні методи, технології забезпечення ефективності», <i>Свідоцтво</i> про участь, Київ, 22 січня 2018 р.</p> <p>8. НАДУ при Президентові України, Методологічний семінар-тренінг «Розвиток компетентностей експертно-аналітичної діяльності», <i>Сертифікат</i> про участь, Київ, 3 жовтня 2018 р.</p> <p>9. НАДУ при Президентові України, <i>Свідоцтво</i> про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої та післядипломної освіти, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційних рівнів “бакалавр”, “магістр”, “доктор філософії”, “доктор наук” за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування”, 15 березня 2019 р., <i>144 год.</i></p> <p>10. НАДУ при Президентові України, Школа педагогічної майстерності, 9 год. (10-11 вересня 2020 р.) <i>Сертифікат</i> про підвищення кваліфікації, Київ, 11 вересня 2020 р. №77-09-2020;</p>

	<p>11. НАДУ при Президентіві України, Школа педагогічної майстерності, 12 год. (12 - 26 березня 2021) <i>Сертифікат</i> про підвищення кваліфікації, Київ, березень 2021р. №64-03-2021</p> <p>12. Університет Григорія Сковороди в Переяславі, I Всеукр. Наук-практ. Інтернет-конф «Проблеми місцевого самоврядування в сучасній Україні: стан та перспективи їх подолання», 8 год.(0,3 кредита), <i>Сертифікат</i> про участь, Переяслав, 16 квітня 2021 р.</p> <p>13. Університет Григорія Сковороди в Переяславі, II міжнар. Наук-практ. Конф «Реформування процесів ПУ в сфері освіти та науки у Глобалізаційному та інформаційному суспільстві», 8 год.(0,3 кредита) <i>Сертифікат</i> про участь, Переяслав, 11 червня 2021 р.</p> <p>14. Centre d'Études sur l'Actuel et le Quotidien (France), L'ÉCOLE UKRAINIENNE DES ARCHÉT YPES (Ukraine), Treizième Séminaire international théorique et méthodologique À la mémoire d'Oleg Amosov "ARCHÉTYPES ET ADMINISTRATION PUBLIQUE: D'UN IMAGINAIRE AUX TECHNOLOGIES DU MODERNE POSTMODERN", Certificat №50, 30.07.2022.</p>
--	---

11. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p> https://kutba.pnu.edu.ua/</p> <p> kutba@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p> <p> https://www.instagram.com/kafedra_mba/</p>
Викладач	<p>Сурай Інна Геннадіївна доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування</p>
Контактна інформація викладачів	<p> inna.suray@pnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00</p>

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач _____

І.Г. Сурай